

Nyköping kommuns rapport om LIS-områden

– en sammanställning utifrån utredning och
kommunens ställningstagande

Innehåll

Sammanfattning	
Bakgrund	
Nyköpings kommuns bedömning	
LIS-områdena i förhållande till utvecklingsstrategier i ÖP 2040	
Utvecklingsstrategier.....	
Förtydliganden av utredningen.....	
Definition av landsbygd.....	
Allmänna intressen.....	
Lokaliseringsprövning för exploatering utanför strandskyddat område.....	
Flera områden för både bostäder och verksamheter.....	
Krav på detaljplan.....	
Naturvärdesinventering.....	
Miljökvalitetsnormer.....	
Översvämning.....	

Vattenområde.....
LIS-områdets storlek i förhållande till strandskyddat område.....

Motivering till LIS-områdena.....

Ången, Ånga.....
Områdets användning i översiktsplan 2040.....
Definition.....
Ställningstagande för området.....
Hur uppnår området syftet med LIS.....
Hur uppnår området strandskyddets syften.....
Runnviken, Lövsund.....
Områdets användning i översiktsplan 2040.....
Definition.....
Ställningstagande för området.....
Hur uppnår området syftet med LIS.....
Hur uppnår området strandskyddets syften.....
Runnviken, Näsby.....
Områdets användning i översiktsplan 2040.....
Definition.....
Ställningstagande för området.....
Hur uppnår området syftet med LIS.....
Hur uppnår området strandskyddets syften.....
Lillsjön, Vrena.....
Områdets användning i översiktsplan 2040.....
Definition.....
Ställningstagande för området.....
Hur uppnår området syftet med LIS.....
Hur uppnår området strandskyddets syften.....
Långhalsen, Vrena, Tovsund.....
Områdets användning i översiktsplan 2040.....
Definition.....
Ställningstagande för området.....
Hur uppnår området syftet med LIS.....
Hur uppnår området strandskyddets syften.....
Långhalsen, Råby.....
Områdets användning i översiktsplan 2040.....
Definition.....
Ställningstagande för området.....
Hur uppnår området syftet med LIS.....
Hur uppnår området strandskyddets syften.....

Stavsjön, Stavsjö.....	
Områdets användning i översiktsplan 2040.....	
Definition.....	
Ställningstagande för området.....	
Hur uppnår området syftet med LIS.....	
Hur uppnår området strandskyddets syften.....	
Bålsjön, Ålberga.....	
Områdets användning i översiktsplan 2040.....	
Definition.....	
Ställningstagande för området.....	
Hur uppnår området syftet med LIS.....	
Hur uppnår området strandskyddets syften.....	

Sammanfattning

Nyköpings kommun har tagit fram en utredning av möjliga LIS-områden i kommunen med hjälp av Ramböll. Kommunen har sedan sammanställt denna rapport för att väga samman utredningen med kommunens övriga ställningstaganden. I samrådsversionen av översiktsplan 2040 pekades samtliga 14 områden ut. Kommunen har sedan analyserat områdena mer ingående samt beaktat Länsstyrelsens samrådsyttrande och därefter beslutat att peka ut åtta (8) områden i granskningsversionen.

Nyköpings kommun gör bedömningen att LIS-områden generellt inte följer den normala strukturen för hur vi ska prioritera mark- och vattenanvändning. LIS finns för att underlätta för utveckling av bostäder eller verksamheter i ett strandnära läge som i vanliga fall inte är möjligt enligt strandskyddslagstiftningen. Det är därmed inte möjligt att tillämpa utvecklingsstrategierna i översiktsplan 2040 på samma sätt som för annan exploatering.

Nyköpings kommun anser att de LIS-områden som i utredningen är utpekade som lämpliga för bostäder även ska pekas ut för verksamheter. Nyköpings kommun anser även att LIS-området vid Lillsjön i Vrena som är utpekat för verksamheter även kan vara lämpligt för bostäder.

Kommunens utgångspunkt i utredningen, utförd av Ramböll, har varit att peka ut områden som tillåter en större utbyggnad av bostäder. För att ett område ska uppfylla syftet om att bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden bedömer kommunen att det krävs ca tio bostäder eller fler vilket kräver framtagande av en detaljplan för området. Ett LIS-område utpekat för verksamheter kan kräva att en detaljplan tas fram det avgörs utifrån förutsättningarna.

I Rambölls utredning har endast en översiktlig naturvärdesinventering på land gjorts. En mer detaljerad inventering av landmiljön samt en inventering av vattenmiljön behöver genomföras inför en exploatering.

Rapporten innehåller en områdesvis redovisning av LIS-områdenas användning, ställningstagande, motiv m.m.

Bakgrund

I arbetet med att revidera Nyköpings kommuns översiktsplan såg kommunen ett behov av att utreda möjligheten till LIS-områden och ta fram ett bra underlag och motivering till dessa. LIS betyder

landsbygdsutveckling i strandnära läge och syftar till att bidra till en långsiktig utvecklingen av landsbygden genom att underlätta för utveckling av bostäder eller verksamheter i ett strandnära läge. Ett utpekade LIS-område innebär att det finns ytterligare ett skäl att åberopa vid ansökan om dispens från strandskyddet.

En utredning har genomförts av Ramböll och grundar sig i en GIS-analys (analys med geografiska informationssystem) utifrån en metod framtagen av Katrineholms kommun, anpassad till Nyköpings kommun. Utredningen har utmynnat i 14 stycken LIS-områden varav nio områden för bostäder och fem för utveckling av verksamheter. Kommunen har sedan analyserat områdena mer ingående samt beaktat Länsstyrelsens samrådsyttrande.

Nyköpings kommun har sett ett behov att förtydliga utredningen och dess motiv till LIS-områden samt väga in kommunens utpekade utvecklingsstrategier, ställningstagande, lokalkännedom m.m. för att få en samlad bedömning. Efter att översiktsplanen varit ute på samråd har kommunen gjort ytterligare analys av områdena samt beaktat Länsstyrelsens synpunkter. Kommunen har beslutat att peka ut åtta (8) områden i granskningsversionen.

Den här rapporten ska ses som ett förtydligande av och komplement till "Utredning av LIS-områden i Nyköpings kommun", Ramböll, 2019-02-28 (nedan kallat *utredningen*).

Nyköpings kommuns bedömning

Nedan följer en redogörelse av hur kommunen valt att hantera LIS-områdena utifrån kommunens utvecklingsstrategier, utpekade i Översiktsplan 2040. Sedan följer några förtydliganden utifrån utredningen. Kommunens sammanvägda bedömning utifrån nedanstående är att åtta (8) områden ska pekas ut i Nyköpings kommuns översiktsplan 2040.

LIS-områdena i förhållande till utvecklingsstrategier i ÖP 2040

Utvecklingsstrategier

Nyköpings kommun har i översiktsplan 2040 tagit fram utvecklingsstrategier för att nå en ekologisk, social och ekonomiskt långsiktigt hållbar utveckling i kommunen med utgångspunkt i

globala, nationella och regionala mål samt kommunens vision 2030. Utvecklingsstrategierna ska ligga till grund för kommande prioriteringar och beslut vad gäller detaljplanering, bygglov, miljöprövningar och kommunala investeringar. Strategierna har ingen inbördes ordning, och ska vid tillämpning vägas samman och ses som en helhet. Förslag och projekt som stödjer merparten av strategierna ska prioriteras högt medan förslag och projekt som endast stödjer några få eller går emot strategierna ska prioriteras lågt.

Det varierar mellan LIS-områdena vilka och hur många utvecklingsstrategier de påverkas av. Nyköpings kommun gör bedömningen att LIS-områden inte följer den normala strukturen för hur vi ska prioritera mark- och vattenanvändning. Kommunen gör bedömningen att syftet med LIS är att dessa områden ska kunna utvecklas där man normalt inte utvecklar bebyggelse eller verksamheter. LIS betyder landsbygdsutveckling i strandnära läge och syftar till att bidra till utvecklingen av landsbygden genom att underlätta för utveckling av bostäder eller verksamheter i ett strandnära läge som i vanliga fall inte är möjligt enligt strandskyddslagstiftningen. Det ligger i LIS natur att möjliggöra för utveckling i attraktiva lägen som i annat fall inte hade varit möjlig. Det är därmed inte möjligt att tillämpa utvecklingsstrategierna på samma sätt som för annan exploatering.

LIS-områdena har pekats ut enligt en förutbestämd metod och uppfyller metodens kriterier. Nyköpings kommun anser att det är av stor vikt att områdena uppfyller dessa kriterier samt översiktsplanens utvecklingsstrategier nummer 5, 7, 10 och 11. Vilket i korthet innebär att bidra till Nyköpings identitet och livsmiljö, hushålla med mark- och vattenresurser, utveckla, stärka och bevara den regionala och kommunala grön och blåstrukturen samt utveckla, stärka och bevara naturens förmåga att leverera ekosystemtjänster.

Förtydliganden av utredningen

Definition av landsbygd

Nyköpings kommun saknade vid tidpunkten för utredningen av LIS en definition av vilket område som geografiskt sett är landsbygd. För utredningen gjordes därför bedömningen att landsbygd är området utanför den fördjupade översiktsplanen för Nyköpings tätort (Fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort och Skavsta) med skillnaden att Sjösa är med i utredningen. Detta för att hellre låta utreda ett för stort område än avgränsa sig för tidigt i utredningen samt för att låta den oberoende konsulten, genom metoden, visa på var det är lämpligt med LIS.

Allmänna intressen

I inledningen av utredningen har en GIS-analys med allmänna intressen som till exempel riksintressen, naturreservat och stora opåverkade områden gjorts för att tydliggöra vilka områden som berörs. Områden som sammanfaller med naturreservat och Natura 2000 har plockats bort direkt medan övriga allmänna intressen har noterats för en senare utredning. Påverkan på till exempel ett riksintresse har därmed inte utretts. Endast åtgärder som inte skadar ett riksintresse kan komma till stånd.

Lokaliseringsprövning för exploatering utanför strandskyddat område

Landsbygden i Nyköpings kommun har olika förutsättningar för exploaterbar mark för verksamheter och bostäder utanför strandskyddat område. De förutsättningar som påverkar tillgängligheten är bland annat allmänna intressen, värdefull jordbruksmark för livsmedelsproduktion, höga naturvärden, skyddsavstånd till befintliga verksamheter, bullerallstrande vägar, komplicerad topografi och markförhållanden. Nedan följer en bedömning av möjligheten till exploatering utanför strandskyddat område för respektive LIS-område.

Ånga, Näsby och Lövsund

Utanför LIS-områdena saknas befintliga verksamheter i herrgårdsmiljöer som uppfyller kriterierna i utredningen. Det attraktiva läget inom strandskyddat område är ett sätt att möjliggöra för en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt på landsbygden. För att kunna nyttja drivkraften i redan befintliga verksamheter behöver LIS-områdena pekas ut i anslutning till dessa.

Tövsund och Lillsjön

I Vrena saknas i stort sett exploaterbar mark utanför strandskyddat område på grund av skyddsavstånd till industrier och väg 52 som innehar farligt gods, jordbruksmark samt vattenområde.

Råby

Utanför strandskyddat område finns endast möjlighet till exploatering för några fåtal småhustomter i Råby. Råby omgärdas av stora arealer jordbruksmark och väg 53 skär av orten i två delar. Ett mindre område för exploatering utanför strandskyddat område finns men på motsatt sida om väg 53 sett till skolan. Utanför strandskyddat område saknas också det attraktiva läget i Råby.

Stavsjö

I Stavsjö finns alternativa lägen utanför strandskyddat område men inte av den storleken som LIS-området vid Stavsjön. LIS-området på Stavsjöns södra sida skulle på ett naturligt sätt knyta ihop Stavsjöns

västra och östra del vilket inte är möjligt utanför strandskyddat område.

Ålberga

I Ålberga finns alternativa lägen utanför strandskyddat område men de har inte den vattenkontakt som LIS-området erbjuder. Ålberga ligger omgärdat av skogsmark och i nära anslutning till järnväg.

Flera områden för både bostäder och verksamheter

Kommunen pekar ut tre områden för verksamheter och fem områden för både bostäder och verksamheter. Det är en förändring i jämförelse med utredningen där områdena pekas ut för bostäder *eller* verksamheter. Med utgångspunkt i den stora variation av verksamheter det finns idag är det inte möjligt för Nyköpings kommun att *generellt* avgöra om de är lämpliga eller inte. Nyköpings kommun anser att de flesta LIS-områden uppfyller syftet både för bostäder och verksamheter och att de ska kunna prövas för båda användningsområdena. Därav har fler områden pekats ut för verksamheter än vad utredningen anger.

Krav på detaljplan

Bostäder

Inom ett LIS-område kan dispens sökas från strandskyddet för nya bostäder som ger tillräckligt många boende i området så att kommersiell och offentlig service ska kunna finnas kvar. Dispens kan även sökas för enstaka en- eller tvåbostadshus men då är kravet att huset ska byggas i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Nyköpings kommuns utgångspunkt i utredningen har varit att peka ut områden som tillåter en större utbyggnad av bostäder. För att ett område ska uppfylla syftet om att bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden bedömer kommunen att det krävs ca tio bostäder eller fler vilket kräver framtagande av detaljplan för området. LIS-områdena ska ses som platser där utveckling kan vara möjligt för att senare, vid en faktisk ansökan om detaljplan, noggrant utreda platsens lämplighet och bäst nyttjande av mark- och vattenresurser.

Verksamheter

Inom ett LIS-område kan dispens sökas för en verksamhet som kan gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt på landsbygden. Beroende på verksamhetens storlek och omfattning kan detaljplan krävas för en utveckling av verksamhet inom ett LIS-område. Det avgörs utifrån förutsättningarna.

Naturvärdesinventering

Inom LIS-områden har endast en översiktlig naturvärdesinventering på land gjorts. En inventering av vattenmiljön och en mer detaljerad inventering av landmiljön behöver genomföras senare.

Miljö kvalitetsnormer

Vattenmiljöns värden och lämplighet för verksamheter eller anläggningar som brygga, flotte m.m. har inte granskats i utredningen. Inte heller påverkan på vattenmiljön av landbaserad exploatering har utretts. Påverkan på sjöarnas miljö kvalitetsnormer (MKN) har därmed inte utretts. Platsens lämplighet och hela sjöns påverkan av utbyggnaden av LIS-området behöver utredas i detaljplaneprocessen. Nyköpings kommun arbetar utifrån att sjöars miljö kvalitetsnormer ska uppnås och därmed nå god status. En utbyggnad av ett LIS-område får inte begränsa förutsättningarna att förbättra miljö kvalitetsnormerna. Det är ett högre krav än att sjöars ekologiska och kemiska status inte ska försämrats som det står skrivet i utredningen.

Enligt Nyköpings kommuns ställningstagande i översiktsplan 2040 ska nya bryggor och småbåtshamnar i första hand samlokaliseras med befintliga bryggområden eller till redan ianspråktaga och påverkade vattenområden som inte medför behov av återkommande muddring. Gemensamma lösningar är att föredra framför enskilda.

Avloppslösning beskrivs områdesvis i utredningen.

Översvämning

För tre LIS-områden finns risk för framtida översvämning vilket kan medföra att delar av områdena är mer komplicerade eller är olämpliga att exploatera. Det gäller områdena Långhalsen Vrena Tövsund, Lillsjön Vrena, Långhalsen Råby. En fullständig bedömning av översvämningens påverkan på den planerade exploateringen av görs vid ansökan om utveckling av LIS-område.

Vattenområde

LIS-områdena har pekats ut både på land och i vatten. Det ligger i LIS attraktivitet att ha tillgång till vattenområdet genom t.ex. brygga för bostäder och verksamheter där det är lämpligt. En exploatering av ett LIS-område för bostäder och i vissa fall för verksamheter kommer att föregås av en detaljplaneprocess. Detaljplaneprocessen inbegriper utredningar utifrån platsens förutsättningar som till exempel påverkan på MKN, naturvärden och översvämningens risk. Utredningarna visar om det är lämpligt med anläggningar i vattenområdet. En verksamhet i ett LIS-område, som till exempel kanotuthyrning, kan i många fall vara helt beroende av tillgängligheten till vattenområdet. LIS-områden med möjlighet att

överbygga vatten bidrar till ökat serviceunderlag och eller sysselsättningseffekt på en plats som kanske inte skulle vara attraktiv utan vattenkontakt eller saknar annan exploaterbar mark.

Utredningen har kriterier som gör att allmänhetens tillgång till stränder inte begränsas mer än lämpligt t.ex. genom att inte peka ut områden vid mindre sjöar. I denna rapport finns en redovisning av påverkan på allmänhetens tillgång för varje område under rubriken "Motivering till LIS-områdena".

LIS-områdets storlek i förhållande till strandskyddat område

I utredningen är de utpekade LIS-områdena större än själva strandskyddsområdet för att visa på var det är möjligt att utveckla bostäder eller verksamheter. Det innebär att hela LIS-området inte berörs av strandskydd. Det ska i framtagande av detaljplan eller utredning om lämplighet för verksamheter granskas huruvida byggnaden, anläggningen eller åtgärden måste ligga inom strandskyddsområdet.

Motivering till LIS-områdena

Nedan följer LIS-områdena områdesvis med ställningstagande och motivering till hur de uppfyller syftet med LIS och strandskyddet. Områdenas geografiska placering och utbredning återfinns i utredningen och i Översiktsplan 2040. I utredningen finns en fylligare beskrivning av platserna där områdena är utpekade samt att det går att följa hur dessa har pekats ut.

Ången, Ånga

Områdets användning i översiktsplan 2040

LIS-område som kan prövas för komplettering av befintliga verksamheter men inte bostadsbebyggelse. LIS-området bedöms ha potential för verksamheter inom turism och friluftsliv. Här skulle marken kunna nyttjas för kursgård, övernattningsbyggnader, komplement till herrgårdens verksamhet där närheten till strandens gynnar verksamheten genom att kunna erbjuda bad, kanotning, fiske och sjöutsikt. Området innefattar vattenområde där det kan vara lämpligt med brygganläggningar, badhus etc.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i kartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området kan gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt på landsbygden. Läget direkt intill Utflyktsvägen (väg 219) med många förbipasserande och det årliga swimrun-loppet vid Ånga herrgård gör platsen attraktiv för verksamheter. Områden bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Utefter Utflyktsvägen finns en rad aktiviteter och målpunkter för turism och rörligt friluftsliv som kan stärka varandra. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se avsnittet miljö kvalitetsnormer ovan.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden och därmed påverkas inte djur- och växtliv negativt av en utbyggnad. Området består delvis av avverkad skog. Vid fältbesök har inte området bedömts ha någon större betydelse för växt- och djurlivet där avverkning skett. Strandlinjens vegetation har inte avverkats.

Friluftsliv

Allmänheten bedöms fortsatt ha god tillgång till strandområden och inte påverkas negativt av LIS-området. Området är till ytan mycket begränsat och sjön Ången är en relativt stor sjö. De omgivande markerna är till största delen inte exploaterade och allmänt tillgängliga. Sjön ligger i ett större skogslandskap med flera mindre sjöar och närhet till kusten. På land ska hänsyn till promenadstråk som finns idag tas och fri passage lämnas längs med vattnet. Befintlig mindre väg kan också fortsatt vara öppen för allmänheten. För att minimera påverkan på friluftslivets vattenområden bör anläggningar i vatten samlokaliseras och göras allmänt tillgängliga så långt det är möjligt.

Runnviken, Lövsund

Områdets användning i översiktsplan 2040

LIS-område som kan provas för komplettering av befintliga verksamheter men inte bostadsbebyggelse. Området bedöms ha potential för att utveckla befintliga verksamheter på platsen med

anläggningar i strandlinjen såsom brygganläggningar, badhus, småbåtsplatser.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området kan gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt på landsbygden. Läget är attraktivt intill Runnviken i en intressant herrgårdsmiljö med redan etablerad bed and breakfast. Det korta avståndet till väg 800 skapar en tillgänglighet med kollektivtrafik och bil. Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se avsnittet miljö kvalitetsnormer ovan.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande) förutom lindar i allén samt riksintresse för kulturmiljövård. Direkt väster om området finns höga värden inom den riksintresseomfattande ängs- och betesmarken. Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom landområdet. Utveckling av LIS-området bedöms inte påverka växt- och djurliv negativt.

Friluftsliv

Strandområdet vid herrgården Lövsund är inte allmänt tillgängligt idag. LIS-området är till ytan mycket begränsat och sjön Runnviken är en relativt stor sjö. De omgivande markerna är till största delen inte exploaterade och allmänt tillgängliga. Allmänheten bedöms fortsatt ha god tillgång till strandområden kring sjön Runnviken och inte påverkas negativt av LIS-området. På land ska hänsyn tas till promenadstråk som finns idag och fri passage lämnas längs med vattnet. För att minimera påverkan på friluftslivets vattenområden

bör anläggningar i vatten samlokaliseras och göras allmänt tillgängliga så långt det är möjligt.

Runnviken, Näsby

Områdets användning i översiktsplan 2040

LIS-område som kan prövas för komplettering av befintliga verksamheter men inte bostadsbebyggelse. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för att utveckla verksamheten med anläggningar i strandlinjen såsom brygganläggningar, småbåtsplatser etc. Därutöver skulle ytterligare verksamhetsbyggnader eventuellt kunna tillkomma.

Ett större antal nya byggnader bedöms inte lämplig med hänsyn till gårdens kulturhistoriska värde.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området kan gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt på landsbygden. Läget är attraktivt intill Runnviken i en intressant herrgårdsmiljö. Herrgården ligger ca 500 meter från väg 800, vilket innebär gångavstånd till busshållplats och ger verksamheter ett bra läge vid länsväg och kollektivtrafik. Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se avsnittet miljö kvalitetsnormer ovan.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända naturvärden (skyddad natur eller liknande) förutom den biotopskyddade allén utmed infartsvägen till herrgården samt riksintresse för kulturmiljövården. Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom

landområdet (artportalen). Utveckling av LIS-området bedöms inte påverka växt- och djurliv negativt.

Friluftsliv

Strandområdet vid herrgården Näsby är inte allmänt tillgängligt idag. Området är till ytan mycket begränsat och sjön Runnviken är en relativt stor sjö. De omgivande markerna är till största delen inte exploaterade och allmänt tillgängliga. Allmänheten bedöms fortsatt ha god tillgång till strandområden och inte påverkas negativt av LIS-området. På land ska hänsyn tas till promenadstråk som finns idag och fri passage lämnas längs med vattnet. För att minimera påverkan på friluftslivets vattenområden bör anläggningar i vatten samlokaliseras och göras allmänt tillgängliga så långt det är möjligt.

Lillsjön, Vrena

Områdets användning i översiktsplan 2040

Området kan prövas för komplettering av befintliga verksamheter och bostäder. Området är lämpligt för att utveckla befintliga verksamheter även med anläggningar som kräver strandnära läge såsom fiske/båtbryggor.

En fullständig bedömning av översvämningspåverkan på den planerade exploateringen ska utredas vid ansökan om utveckling av LIS-område.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området kan gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt och bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden. Två etablerade verksamheter (Vrena Grönt och en butik för inredning) finns redan på platsen vilket skapar bra förutsättningar för fler verksamheter. En utveckling av verksamheter i området kan därmed gynna sysselsättningen i närområdet. LIS-området bedöms kunna

upprätthålla serviceunderlaget i Vrena genom ytterligare utbyggnad av bostäder eftersom området ligger inom nära avstånd till Vrena (inom två km) och att befintliga bostäder finns inom området.

Näset mellan sjöarna är smalt och omfattas nästan helt av strandskyddszon vilket begränsar utvecklingsmöjligheterna på platsen vilket LIS skulle underlätta. Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se avsnittet miljö kvalitetsnormer ovan.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga utpekade naturvärden. Utveckling av LIS-området bedöms inte påverka växt- och djurliv negativt. Naturen utgörs framförallt av yngre barrblandskog och betesmark. Inga höga naturvärden men spel/sång från rödlistade fågelarter har noterats åren 2007–2010 i viken norr om LIS-området (artportalen).

Friluftsliv

Den största delen av LIS-området, som är strand, är längs Långhalsens strand vilken är den sjö som har längst strand i kommunen. Stora delar av Långhalsens stränder är inte exploaterad medan vissa delar har högre grad av exploatering. LIS-området ligger i närhet av befintlig bebyggelse och nära Vrena samhälle vilket minskar påverkan på friluftslivets tillgång till strandområden. Allmänheten bedöms därmed fortsatt ha god tillgång till strandområden och inte påverkas negativt i den delen av LIS-området.

En mindre del av LIS-området ligger längs Lillsjöns strand som är en liten sjö med få bostäder nära vattnet. Det är därför viktigt att ny bebyggelse/verksamhet tillkommer i anslutning till befintlig för att minska påverkan på allmänhetens tillgång till friluftsområden.

Fri passage ska tillgodoses vid Långhalsen och ska så långt det är möjligt tillgodoses vid Lillsjön. För att minimera påverkan på friluftslivets vattenområden bör anläggningar i vatten samlokaliseras och göras allmänt tillgängliga så långt det är möjligt.

Långhalsen, Vrena, Tovsund

Områdets användning i översiktsplan 2040

Området kan prövas för bostäder och verksamheter. Vattenområdet föreslås inte ingå eftersom det utgörs av stora vassområden och skulle innebära återkommande muddring.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området bedöms kunna upprätthålla serviceunderlaget i Vrena genom ytterligare utbyggnad av bostäder eftersom området ligger i anslutning till Vrena. Ytterligare bostäder som en förlängning av bostadsområdet längs Parkvägen kan stärka underlaget för främst service och kollektivtrafik i Vrena. I sjönära läge kan ytterligare bostäder komplettera Vrenas föreningsliv och kulturliv, skola och förskola. Även handel, service och kollektivtrafik kan gynnas. Området har ett attraktivt läge vid Långhalsen.

Med närheten till de verksamheter som finns inne i Vrena samhälle samt de två verksamheterna vid Lilla Stentorp skapar det bra förutsättningar för fler verksamheter. En utveckling av verksamheter i området kan därmed gynna sysselsättningen i närområdet.

Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se sidan 8.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga utpekade naturvärden. Utveckling av LIS-området bedöms inte påverka växt- och djurliv negativt. Området består av åkermark och ett skogsområde bestående delvis av planterad yngre tall- och granskog med visst lövinslag. I direkt anslutning till områdets södra del finns ett område med naturvårdsavtal som bör beaktas genom att skyddsavstånd hålls

vid exploatering. Norr om området finns höga naturvärden i form av en betesmark med lövträd som bör tas hänsyn till. Längs åkermarken finns en alträd- och buskridå i strandkanten som bör bevaras. Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen) förutom fåglar i närområdet.

Friluftsliv

Den största delen av LIS-området, som är strand, är längs Långhalsens strand vilken är den sjö som har längst strand i kommunen. Stora delar av Långhalsens stränder är inte exploaterad medan vissa delar har högre grad av exploatering. LIS-området ligger i närhet av befintlig bebyggelse i Vrena samhälle vilket minskar inverkan på friluftslivets tillgång till strandområden. Allmänheten bedöms därmed fortsatt ha god tillgång till strandområden och inte påverkas negativt. Fri passage ska tillgodoseas inom LIS-området.

Långhalsen, Råby

Områdets användning i översiktsplan 2040

Området kan prövas för bostäder och verksamheter. Området är lämpligt för att utveckla befintliga verksamheter även med anläggningar som kräver strandnära läge såsom bryggor.

En fullständig bedömning av översvämningspåverkan på den planerade exploateringen ska utredas vid ansökan om utveckling av LIS-område.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området bedöms kunna bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i Råby. I detta sjönära läge kan bostäder stärka

underlaget för främst kollektivtrafik och underlag i skola/förskola i Råby men även föreningsliv och kulturliv.

Ny bebyggelse kan utgöra en fortsättning på nyligen utbyggd bebyggelsegrupp i attraktivt läge vid Långhalsen. Området har närhet till skola och förskola på samma sida om väg 53 som bostäderna

Med närheten till verksamheter som finns inne i Råby skapar området bra förutsättningar för utveckling verksamheter som kan ge en positiv sysselsättningseffekt.

Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se sidan 8.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Området består av öppen mark som tidigare varit brukad som inte bedöms ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande). Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Friluftsliv

LIS-området ligger längs Långhalsens strand vilken är den sjö som har längst strand i kommunen. Stora delar av Långhalsens stränder är inte exploaterade medan vissa delar har högre grad av exploatering. LIS-området ligger i närhet av befintlig bebyggelse vid Råby vilket samlar bebyggelsen och där med minimerar inverkan på friluftslivets tillgång till strandområden. Allmänheten bedöms därmed fortsatt ha god tillgång till strandområden och inte påverkas negativt.

Fri passage ska tillgodoses inom LIS-området. För att minimera påverkan på friluftslivets vattenområden bör anläggningar i vatten samlokaliseras och göras allmänt tillgängliga så långt det är möjligt.

Stavsjön, Stavsjö

Områdets användning i översiktsplan 2040

Området kan prövas för komplettering av befintliga verksamheter och bostäder. Området är lämpligt för att utveckla befintliga verksamheter.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden och gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt. Området bedöms ha bra förutsättningar för utbyggnad av bostäder då det ligger strategiskt i mitten av Stavsjö. LIS-området skapar en möjlighet att binda samman den västra och östra delen av orten. Att komplettera orten med ytterligare ett antal bostäder förstärker underlaget till förskolan, eventuell skola och kollektivtrafik. Området ligger i ett attraktivt högt läge med vacker vy över Stavsjön.

Stavsjö har flera etablerade verksamheter vilket skapar bra förutsättningar för fler verksamheter. Idag finns Stavsjö Krog & Kafé och drivmedelsstation vid E4-avfarten och inne i Stavsjö finns en digital lanthandel samt Stavsjö Valves AB i brukets gamla lokaler. Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se sidan 8.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet då det består av yngre gallrad barrskog utan höga naturvärden. Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande). Inga fynd av

rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen). Natura 2000 området Kilaån-Vretaån som finns ungefär tre kilometer nedströms LIS-området bedöms inte påverkas negativt av utbyggnaden. Den relativt långa sträckan samt att två sjöar (Stavsjön och Sågkärret) ligger mellan LIS-området och Natura 2000-området gör att risken för påverkan blir liten. En utredning av påverkan görs i detaljplaneskedet.

Friluftsliv

Utbyggnaden av LIS-området bedöms inte påverka friluftslivets tillgång på områden eftersom området är väl avskilt från Stavsjön med gång- och cykelväg närmast stranden samt väg 800. Stavsjöns stränder är inte mycket privatiserade trots att bebyggelse finns på flera sidor. Endast enstaka bostäder har fastigheter som löper ner till strandlinjen. Allmänheten bedöms därmed fortsatt ha god tillgång till strandområden och inte påverkas negativt. Fri passage tillgodoses utanför LIS-området i form av befintlig gång- och cykelväg.

Bålsjön, Ålberga

Områdets användning i översiktsplan 2040

Området kan prövas för komplettering av befintliga verksamheter och bostäder. Området är lämpligt för att utveckla befintliga verksamheter även med anläggningar som kräver strandnära läge såsom fiske/båtbryggor.

Definition

Område som kommunen anser kan vara aktuellt för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Ställningstagande för området

Nyköpings kommun anser att områden utpekade i översiktsplanekartan uppfyller kraven för Landsbygdsutveckling i strandnära områden.

Hur uppnår området syftet med LIS

LIS-området kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden och gagna en långsiktigt positiv sysselsättningseffekt. Området bedöms ha bra förutsättningar för utbyggnad av bostäder då det ligger en kilometer från Ålberga. LIS-området förstärker underlaget till förskolan, skolan och kollektivtrafik och kan stärka underlaget för handel och annan service på orten. Området ligger attraktivt i närheten av badplats vid sjön Bålsjön.

I Ålberga finns lokalt verkande företag som snickare, frisör, elektriker men även flera stora jordbruksföretag vilket skapar förutsättningar för fler verksamheter. Området bidrar till att öka tillgången till verksamheter i attraktiva sjönära lägen. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Hantering av påverkan på miljö kvalitetsnormer (MKN), se sidan 8.

Hur uppnår området strandskyddets syften

Djur- och växtliv

Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande). De hotade arterna rördrom och spillkråka finns noterade med spel/sång från platsen 2016 och 2017.

Natura 2000-området Kilaån-Vretaån finns ungefär 6,5 kilometer nedströms Bålsjön. Eftersom utbyggnaden av LIS-området inte kommer att försämra förutsättningarna att förbättra MKN för Bålsjön kommer inte heller Natura 2000-området att påverkas negativt.

Friluftsliv

Markerna runt Bålsjön utgörs framförallt av brukad mark men även skogsmark. Bebyggelse förekommer glest runt sjön. LIS-området skulle kunna innebära att det första området med sammanhållen bebyggelse anläggs och det är därmed viktigt att minimera påverkan på allmänhetens tillgång till friluftsområden. Hänsyn behöver också tas till den intilliggande kommunala badplatsen.

Fri passage ska tillgodoseas inom LIS-området. För att minimera påverkan på friluftslivets vattenområden bör anläggningar i vatten samlokaliseras och göras allmänt tillgängliga så långt det är möjligt.